

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СЕРЕДА, 21 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№269 (7390)

ЦИТАТА ДНЯ

МИХАЙЛО ФЕДОРОВ:

«Ми отримали згоду на ще одну партію, яку буде використано для стабілізації зв'язку у разі критичних ситуацій»

Віцепрем'єр-міністр з питань цифрової трансформації про укладання угоди з американською корпорацією Space Exploration Technologies Corp. Ілона Маска щодо постачання понад 10 тисяч терміналів супутникового зв'язку Starlink

МВФ затвердив Моніторингову програму для України

ПІДТРИМКА. Днями рада виконавчих директорів Міжнародного валютного фонду обговорила схвалену керівництвом МВФ Моніторингову програму для України. Чотиримісячна програма, яка ґрунтується на погоджених макроекономічних параметрах з МВФ, окреслить напрями фінансової та монетарної політики уряду України й Національного банку України задля підтримки економічної стабільності. Програма передбачає заходи щодо збільшення податкових надходжень та поживлення внутрішнього ринку запозичень, забезпечення довгострокової стабільності фінансового сектору, стримування монетарного фінансування, а також поліпшення державного управління та прозорості державних інституцій. Моніторингова програма для України за участю ради директорів фонду сприятиме прискоренню фінансування від донорів та наблизить країну до нової повноцінної програми співпраці з МВФ, повідомляє пресслужба Мінфіну.

ЦИФРА ДНЯ

2 млрд дол. США

отримала Україна як грант від Сполучених Штатів Америки з Цільового фонду Світового банку у межах проєкту «Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні»

Ситуація в енергетиці залишається складною

2

ЗАСІДАННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ. Прем'єр-міністр Денис Шмигаль наголошує, що вона може як покращитися, так і погіршитися залежно від інтенсивності та масованості нових атак росіян

Україна обстоюватиме міжнародне право

АКТУАЛЬНО. На зустрічі очільників білорусії й росії володимира путіна й олександра лукашенка, за наявною інформацією, не було ухвалено якихось критичних рішень. Але хоч би про що вони домовлялися, Україна до цього готова. Про це заявив міністр закордонних справ Дмитро Кулеба на онлайн-брифінгу у вівторок, повідомляє Укрінформ.

«Зустріч путіна і лукашенка — це черговий танок у їхньому виконанні. За тією інформацією, якою ми володіємо, на цій зустрічі не було ухвалено якихось критичних рішень», — сказав Дмитро Кулеба. Він зазначив, що путін продовжує схилити лукашенка до максимального сприяння діяльності російських збройних сил.

Глава української дипломатії констатував: нині, по суті, можна

говорити, що певні об'єкти і частина військової інфраструктури білорусії перебувають під контролем РФ, а білоруських військових фактично усунуто від впливу на ці процеси.

Натомість він наголосив: «росія багато років отруює ООН, це ні для кого не секрет, так само, як вона отруює всі міжнародні організації, у яких перебуває. росія займає місце постійного

члена Радбезу ООН без належних юридичних підстав для цього і внаслідок, відверто скажемо, шахрайської схеми, яку реалізували 31 рік тому. Україна зараз готується до офіційних кроків, що доведуть незаконне перебування росії в Радбезі ООН і запустять політичний процес, який має спричинити позбавлення її цього місця», — зазначив міністр.

Дмитро Кулеба підкреслив, що це буде вкрай непросто зробити, але наголосив, що настав час відвертої й аргументованої розмови про узурпацію росією місця в Радбезі ООН та Організації Об'єднаних Націй загалом.

«Міжнародне право, а не інтриги та махінації на догоду росії — ось на чому стоятиме Україна», — сказав глава МЗС.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Ситуація в енергетиці залишається складною

Оксана МАЛОЛЄТКОВА,
«Урядовий кур'єр»

300-й день великої війни. За цей час ми пережили багато страждань і здолали багато викликів. Ми вистояли. Вистоймо ще стільки, скільки буде потрібно. Усі віримо, що 2023-й стане роком нашої перемоги. Для цього маємо продовжувати працювати як єдине ціле. Допомогати та підтримувати — те, що зараз маємо робити одне для одного і для наших Збройних сил. На цьому у промові під час чергового засідання уряду наголосив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

«Просто зараз ворог не послаблює тиск ані на передовій, ані в тилу. Українська енергосистема пережила дев'ять масованих атак і десятки ударів. Нині долаємо наслідки останнього ворожого удару БПЛА на об'єкти енергетичної інфраструктури. Держава-терорист цілком обрала об'єкти енергетики в центральному регіоні. Сили Повітряної оборони знешкодили більшу частину ворожих дронів, але, на жаль, були влучання по високовольтній мережі.

Наразі в енергосистемі працює вісім блоків атомних та десяти — теплових станцій. Утім, через істотні пошкодження в мережі зберігається значний дефіцит електроенергії. Для підтримки збалансованої роботи енергосистеми застосовано аварійні відключення в 11 регіонах нашої держави. Ремон-

ти тривають, але ситуація залишається складною», — цитує слова очільника уряду департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів.

Прем'єр акцентував, що російські терористи робитимуть усе, аби до нового року залишити українців без світла. Адже для них важливо, аби Різдво та Новий рік в Україні пройшли в темряві.

«Тому маємо готуватися до нових атак. В умовах, коли енергосистема зазнає ударів ледь не щодня, давати будь-які прогнози щодо відновлення стабільного енергопостачання просто неможливо. Місцева влада так само не повинна створювати завищених очікувань. Адже паралельно з атакою проти нашої енергетики росія проводить інформаційно-психологічні операції, аби посіяти паніку та зневіру. Тому ми говоримо людям правду про те, що ситуація складна; про те, що світло може бути всього по кілька годин на день; про те, що стан справ в енергосистемі може як покращитися, так і погіршитися залежно від інтенсивності та масованості нових атак росіян», — зазначив Денис Шмигаль.

Із думкою про людей

Очільник уряду нагадав, що в цих надскладних умовах пункти незламності стають порятунком для сотень тисяч українців.

«Уряд визначив єдині стандарти роботи таких пунктів у

всій Україні. Люди матимуть доступ до однакового набору послуг. Це тепло, зв'язок, доступ до води та електроенергії. Наразі працює понад 5 тисяч пунктів незламності. У наших планах — найближчим часом збільшити їхню кількість утричі», — поінформував Прем'єр-міністр.

Кабмін ухвалив рішення про створення Координаційного штабу під головуванням віцепрем'єр-міністра Олександра Кубракова, який опікуватиметься питанням розгортання мережі пунктів незламності. Уряд також зобов'язав міністра енергетики Германа Галушенка найближчим часом представити підсумки аналізу щодо справедливості розподілу електроенергії по регіонах. Відповідний штаб було створено в Міненерго саме для забезпечення справедливого розподілу електроенергії на всіх рівнях.

Кабмін затвердив порядок та умови надання субвенції місцевим бюджетам на компенсацію різниці в тарифах на тепло і гарячу воду.

«Про що йдеться? Уряд передає місцевій владі 14 мільярдів гривень у вигляді субвенції. Це кошти, щоб тарифи на тепло й гарячу воду для людей залишилися зараз без змін, але при цьому в підприємств теплопостачання були кошти для безперервної роботи та ремонтів. Ми давали обіцянку, що уряд допомагатиме і підтримуватиме місцеву владу. І цю обіцянку виконуємо», — прокоментував Прем'єр.

Дипломатичний фронт

«Триває робота й на дипломатичному фронті. Щодня в Україну приїжджає додаткове обладнання для ремонтів. На додачу до переданого обладнання партнери оголошують про готовність допомогти грошима. Загалом партнери заявили про допомогу для енергетичного сектору в різних форматах на понад 1,4 мільярда доларів.

Це допомагає. Але це лише боротьба з наслідками, а не з першопричиною. Ми вимагаємо від світу, аби після кожної терористичної атаки проти нашої енергосистеми була належна реакція. Кожна ракета, яка залишає без світла і тепла тисячі українців, має ставати приводом для нових санкцій. Тероризм не можна залишати безкарним», — підкреслив Денис Шмигаль.

Він висловив подяку союзникам нашої держави, які продовжують надавати Україні фінансову допомогу. І нагадав, що минулого тижня на адміністративний рахунок України в МВФ надійшло 500 мільйонів канадських доларів від уряду Канади. А щойно надійшли на цей же рахунок 200 мільйонів євро від уряду Нідерландів.

За час повномасштабної війни загалом Україна вже отримала фінансову підтримку на понад 30 мільярдів до-

ларів. Ідеться саме про пряму бюджетну підтримку. Третина — кошти США і ще третина — кошти країн ЄС. Україна дуже цінує цю допомогу. Влада України працює разом, аби продовжити її наступного року.

Уряд затвердив постанову, яка дає змогу збільшити допомогу від Польщі на облаштування спільного кордону до 160 мільйонів євро. Це кошти, які допоможуть покращити забезпечення пунктів пропуску та продовжити розбудову прикордонної інфраструктури.

Агресорам — ізоляцію

Уряд запропонував зупинити чинність Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції з рф та білоруссю. Як прокоментувала перший віцепрем'єр-міністр — міністр економіки Юлія Свириденко, Кабмін послідовно переглядає свої міжнародні договори з країнами-агресорами. За її словами, Україна не вийде із відповідної угоди в межах СНД, а саме зупинить відносини з двома окремими країнами — рф та рб. Відповідний законопроект схвалено, щоб статус України у цій царині залишився чинним щодо інших країн СНД. Тобто права українців, які працюють у цих країнах, не постраждають. Найближчим часом документ подадуть на розгляд парламентарів.

У ЄС домовилися про обмеження ціни на газ

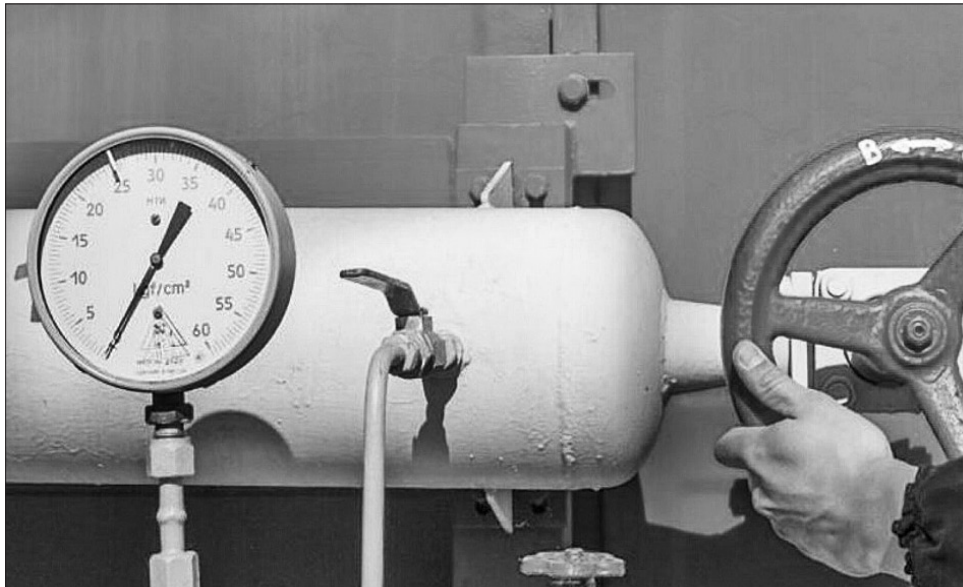
РІШЕННЯ. Новий механізм корегування має багато обмежень і не стане панацеєю від енергетичної кризи

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Після місяців тривалих обговорень, здавалося б, непримиренних позицій країни ЄС нарешті домовилися про обмеження ціни на газ — питання, яке має стати головною відповіддю на енергетичну кризу, спричинену шантажем росії.

Вирішили кваліфікованою більшістю

Про обмеження ціни вдалося домовитися міністрам енергетики ЄС, які провели у Брюсселі останню цього року зустріч, досягнувши політичної домовленості щодо так званого механізму корегування ринку. Відповідно до угоди, яка має набути чинності з 15 лютого і буде чинною протягом року, ціну на газ на всіх європейських газових біржах буде обмежено на рівні 180 євро за мегават-годину. Обмеження набуде чинності, якщо ціни на газ у короткострокових контрактах, які укладають на газовому хабі Title Transfer Facility в Нідерландах, перевищуватимуть 180 євро за мегават-годину протягом трьох днів поспіль.

Цю домовленість країни ЄС схвалила кваліфікована більшість. Угорщина висловила протидію цьому рішення, а Австрія та Нідерланди утрималися. Німеччина, яка тривалий час виступала проти пропозицій про обмеження ціни, все-таки підтримала цю схему з деякими застереженнями.

Вони стосувалися занепокоєння Берліна щодо того, що втручання в європейський газовий ринок може відлякати міжнародні вантажі скрапленого газу від Європи саме зараз, коли ЄС намагається позбути-

ся залежності від російського газу.

Євросоюз вирішив розробити механізм корегування газового ринку, ввівши обмеження ціни на газ, після того, як улітку в Європі спостерігався значний стрибок цін. Тоді на головному європейському газовому хабі Title Transfer Facility ціни сягали 345 євро за мегават-годину.

Нині ця ціна знизилася до 115 євро, проте однаково залишається вчетверо-вп'ятеро вищою за середні показники до того, як росія вторглася в Україну та спри-

чинила хаос у постачанні газу до Європи.

Механізм зупинять, якщо ризики будуть вищими за вигоду

Прем'єр-міністр Італії Джорджія Мелоні назвала угоду, досягнуту на зустрічі міністрів енергетики ЄС, «маленькою великою перемогою». А глава польського уряду Матеуш Моравецький заявив, що це стало «початком кінця росії та спроможності газ-

прому маніпулювати ринком».

Із певною пересторогою до введення обмеження ціни на газ ставляться у Нідерландах. Там вважають, що нині важливо зосередити увагу на зниженні ціни для європейських споживачів і водночас гарантувати безпеку постачання газу, а механізм корегування ринку не надто сприяє розв'язанню цих двох проблем. Окремі експерти вважають, що обмеження ціни на газ — лише тимчасовий надзвичайний захід, який створює враження, що ЄС може дозволити собі платити 180 євро за мегават-годину, хоч насправді і ця ціна занадто висока.

У Єврокомісії поділяють занепокоєння країн із приводу можливого впливу цього рішення на стабільність постачання газу. Єврокомісар з питань енергетики Кадрі Сімсон під час пресконференції, яка відбулася по завершенні зустрічі міністрів, заявила, що ЄК «буде готова призупинити активацію механізму», якщо звіт Європейського управління з цінних паперів і ринків (ESMA), Агентства зі співробітництва регуляторів енергетики (ACER) та Європейського центрального банку засвідчать, що «ризик обмеження цін на газ переважають вигоди».

Бельгія, Італія, Іспанія та Греція в дискусії про введення обмеження ціни на газ наголошували передусім на необхідності знизити рахунки за електроенергію для простих громадян і підприємств. «Це стосується нашого енергетичного майбутнього. Ідеться про нашу енергетичну безпеку, про те, як нам встановити доступні ціни та запобігти деіндустріалізації», — заявила міністр енергетики Бельгії Тінне ван дер Стратен.

Як саме складний механізм, про який домовилися країни-члени ЄС, досягне цієї мети, ще належить побачити. Навіть якщо його врешті-решт буде запущено, його можна призупинити, якщо з'ясується, що він підвищує попит, скорочує імпорт скрапленого газу чи впливає на стабільність ринку.

«Є стільки запобіжних заходів, що важко повністю зрозуміти, як це відбуватиметься», — сказав на круглому столі у Брюсселі старший науковий співробітник аналітичного центру Bruegel Сімон Тальяп'єстр. За його словами, «обмеження ціни на газ сприймають у кількох країнах-членах ЄС як срібну кулю. Але цей захід не розв'яже чарівним чином усіх наших проблем, і було б справді великою помилкою думати так».

КУЛЬТУРА

ДОКУМЕНТИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про утворення військової адміністрації

На виконання Закону України «Про правовий режим воєнного стану» **ПОСТАНОВЛЯЮ:**
1. Утворити Новокаховську міську військову адміністрацію Каховського району Херсонської області.

2. Генеральному штабу Збройних Сил України, Херсонській обласній державній адміністрації здійснити відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» заходи, пов'язані з утворенням військової адміністрації, зазначеної у статті 1 цього Указу.

3. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
19 грудня 2022 року
№ 867/2022

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про уповноваження О. Кубракова на підписання Угоди між Україною та Європейською організацією з безпеки авіонавігації (ЄВРОКОНТРОЛЬ) щодо впровадження Європейського фонду добровільної авіонавігаційної солідарності

1. Уповноважити Віце-прем'єр-міністра з відновлення України — Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України КУБРАКОВА Олександра Миколайовича на підписання Угоди між Україною та Європейською організацією з безпеки авіонавігації (ЄВРОКОНТРОЛЬ) щодо впровадження Європейського фонду добровільної авіонавігаційної солідарності.

2. Визнати таким, що втратило чинність, Розпорядження Президента України від 20 жовтня 2022 року № 245/2022-рп «Про уповноваження О. Кубракова на підписання Угоди між Україною та Європейською організацією з безпеки авіонавігації (ЄВРОКОНТРОЛЬ) щодо впровадження Європейського фонду спеціальної авіонавігаційної солідарності».

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
17 грудня 2022 року
№ 327/2022-рп

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 16 грудня 2022 р. № 1394
Київ

Про внесення змін до Положення про Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема»

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Внести до Положення про Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2021 р. № 1065 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 82, ст. 5264), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 16 грудня 2022 р. № 1394

ЗМІНИ,

що вносяться до Положення про Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема»

1. Пункт 2 доповнити підпунктом 2^а такого змісту:

«2^а) ЕкоЗагроза — інформаційно-комунікаційна система, яка організаційно та функціонально складається з веб-сайту та мобільного додатка сервісу фіксації екологічних загроз на території України «ЕкоЗагроза», електронних кабінетів, реєстрів, геоінформаційного порталу, аналітичної платформи та забезпечує подання електронних звернень щодо виявлених випадків порушення вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища на території України;».

2. Пункт 11 після слів «аналітичної платформи» доповнити словами «, веб-сайту та мобільного додатка сервісу фіксації екологічних загроз на території України «ЕкоЗагроза»».

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 16 грудня 2022 р. № 1395
Київ

Про внесення змін до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Внести до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2018 р. № 715 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 72, ст. 2438), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 16 грудня 2022 р. № 1395

ЗМІНИ,

що вносяться до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій

1. Пункт 4 доповнити абзацом такого змісту:

«Суб'єкт господарювання, якому належить на праві власності, володіння або користування більше ніж один об'єкт, відноситься до ступеня ризику за тим з його об'єктів, якому нараховано найбільшу кількість балів.».

2. Підпункт 2 пункту 1 додатка 2 до критеріїв викласти в такій редакції:

«2) об'єкт критичної інфраструктури, визначений відповідно до Закону України «Про критичну інфраструктуру», що належить до:

I та II категорій критичності
III та IV категорій критичності

35

15».

КАДРОВІ ПИТАННЯ

Президент України
призначив:

БРУСЕНСЬКОГО Валерія Павловича — начальником Новокаховської міської військової адміністрації Каховського району Херсонської області.

Геометрія думки і духу

ТВОРЧИСТЬ. Народна майстриня Валентина Коздровська відзначила 25-річчя відтворення на Сумщині витинанки ювілейною виставкою

Валентина Коздровська та її роботи у Сумській обласній науковій бібліотеці

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

До 1990-х років у сумсько-Дму краї витинанкою як видом декоративного мистецтва ніхто з народних майстрів не займався. Траплялися поодинокі спроби, однак здебільшого це були любительські і спонтанні намагання опанувати техніку. А сюжетно-орнаментальні композиції, вирізані з паперу, завжди були складовою культури і побуту українського народу, зокрема на Сумщині. Їх активно використовували в оздобленні хат, розміщуючи на вікнах, стінах, мисниках, сволоках, печках, гармонійно поєднували з розписами та іншими видами народного мистецтва.

Вдалиий експеримент

У середині 1990-х років такою творчістю надихнулася і взялася за роботу народна майстриня із Сум Валентина Коздровська. Уродженка Миколаївщини, випускниця художньо-графічного факультету Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Ушинського, вона вже мала багатий творчий досвід як акварельний живописець. А тепер вирішила відродити і розвивати на професійному рівні витинанку з паперу.

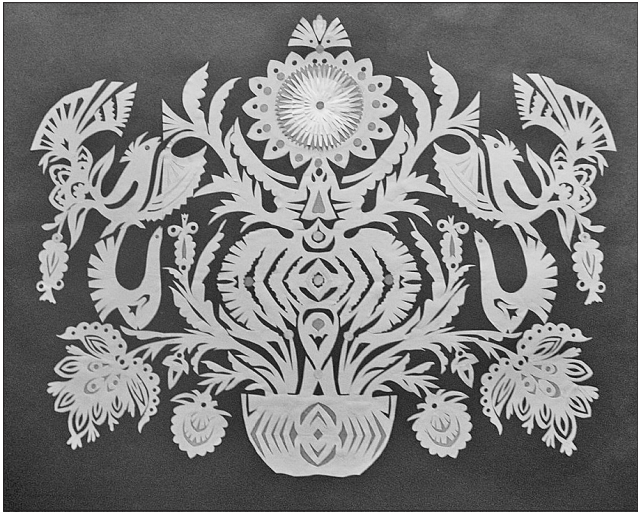
Почала ретельно вивчати її насамперед регіональні особливості, щоб відтворювати і фіксувати неповторні мис-

кі візерунки й орнаменти. І вже 1997-го у стінах Сумської обласної наукової бібліотеки влаштувала першу персональну виставку, запропонувавши цінителям народного мистецтва власний творчий погляд на витинанку і практичне втілення задумів. Тоді до експозиції ввійшли переважно невеликі за розміром вироби.

А рівно через чверть століття в цьому самому закладі відкрилася ще одна, вже ювілейна, більш масштабна і розмаїта виставка, на якій майстриня представила близько 30 нових робіт, зокрема масштабних заввишки 3 і завширшки майже 1,5 метра. Можна тільки здогадуватися й уявляти, яких титанічних зусиль потребують такі твори — ножицями та іншими знаряддями виконати тисячі орнаментів, щоб явити викінчену витинанку із сюжетом, образами, метафорами і алегоріями.

Слобожанщина зачарувала і надихнула

Як майстриня народної творчості Валентина Коздровська черпає натхнення і теми у слобожанському краї, який відразу припав до душі тодішній випускниці одеського вишу. За її словами, вона дотримується давніх традицій, притаманних українській витинанці, однак в її роботах є сумський колорит, слобожанські мотиви і характерні риси.

Сонцеквітка

Основний символ творів — Дерево життя, яке уособлює Богиню-Берегиню на землі. Здебільшого зображує його майстриня у вигляді букета, вазона чи стилізованого дерева, рясно і яскраво доповнених різними фігурками насамперед тварин, птахів, людей. Як наголошує Валентина, основною в її творчості залишається пташина тема, адже, за віруваннями предків, саме пташки приносять людям щастя, любов, мир та злагоду. Іншими словами, вони посередники між людьми і Богом.

За геометриєю роботи Валентини Коздровської частіше симетричні, виконані в одному або кількох кольорах, а провідну роль в них відіграє велика контурно-силуетна форма, що характерно для Слобожанщини. Колір заляжить від задуму і надає роботам відповідного емоційного настрою.

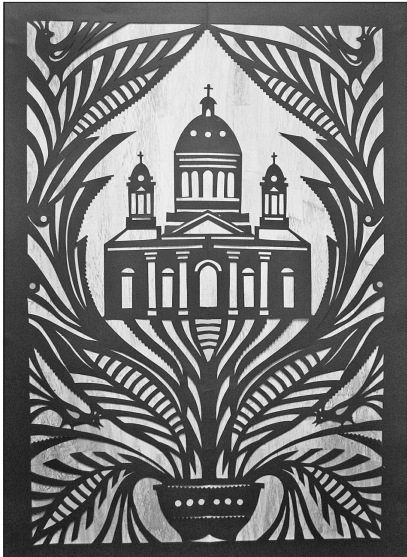
Сумчани і гості міста пам'ятають виставку кількарічної давності, на якій тоді майстриня представила триметрове панно «Дерево життя». Його велич і монументальність не тільки викликали захоплення відвідувачів, а й надихнули колег Валентини на власні творчі пошуки.

До слова, першими продовжувачами справи Коздровської стали народні майстри Валентина Шовкун із Тростянця та шосткинець Сергій Романцов. Це вже тепер на виготовленні витинанок спеціалізуються чимало умільців краю, зокрема юні учасники студії образотворчого мис-

тецтва при Сумському палаці дітей та юнацтва, кому майстриня з радістю передає свій багатий досвід. Юні таланти не тільки навчаються мистецтва витинати, а й надають посильну допомогу захисникам України. Зокрема, власноруч виготовили і вже відправили бійцям, які воюють на бахмутському напрямку, 300 окопних свічок. За словами наставниці та її учнів, вони й надалі підтримуватимуть наших воїнів.

І в Європі знають сумські роботи

А тим часом заслужений майстер народної творчості України член Національної спілки майстрів народного мистецтва Валентина Коздровська не тільки працює як мисткиня, а й активно популяризує сумські вироби на різноманітних виставках, оглядах, фестивалях. Вона тричі брала участь у міжнародних святах: витинанки на Вінниччині, фестивалі народної творчості «Берегиня» та Ягеллонському ярмарку в польському місті Любліні. І звідусіль неодмінно поверталася з нагородами, грамотами, дипломами, а головне — зі словами вдячності й захоплення учасників заходів. За словами Валентини, на її творчому рахунку близько півтори тисячі виробів різноманітної тематики, а на робочому столі — десятки нових заготовок, що мають стати викінченими творами. Якими і про що вони будуть, покаже час.

Троїцький собор

Різдвяні ангели

МЕДИЦИНА

Подбати і про стресостійкість

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я. У Рівному медиків навчатимуть відновлювати джерела сили та масштабувати це на пацієнтів

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

У центрі первинної медико-соціальної допомоги «Центральний» у Рівному — незвичні збори трудового колективу. Експерти, які приєдналися онлайн, розкривають сутність проєкту «На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні», який розпочався в цьому закладі. Про що йдеться?

«Із початку війни ми надійно тримаємо свій медичний фронт: надаємо не лише первинну, а й вторинну допомогу 110 тисячам рівнян. А ще тисячам внутрішньо переміщених осіб, бо наш заклад визначено як такий, що працює з людьми, котрих вигнала з домівок війна. Постійні зустрічі з непростими долями, робота в умовах повітряних тривог та періодичного знеструмлення — все це, звісно, накладає відбиток на психоемоційне здоров'я самих медиків. До того ж, у війну працюємо в умовах реформування галузі. Наш рівень стресостійкості має бути високим. І цей проєкт допоможе підсилити його. Щоб успішно допомагати іншим, насамперед треба дати раду самим собі», — каже директор «Центрального» Олег Шрам.

Головне запитання:
«Як ти?»

Війна не лише рівняє із землею наші міста й села, а й прищеплює б'є по психіці. Уперта статистика волає: вже понад 70 відсотків українців відчувають стрес або сильну знервованість. Щоб адекватно від-

повісти на цей виклик, перша леді Олена Зеленська ініціювала Національну програму психологічного здоров'я та психосоціальної підтримки українців.

Нещодавно на засіданні міжвідомчої координаційної ради програми вона сказала: «Просте питання «Як ти?» стало гаслом багатьох наших кампаній із психічного здоров'я та виявилось глибшим, ніж нам здавалося, бо воно не тільки про фізичний, а й про душевний стан. Психологічне «не гаразд» — це зараз стан більшості наших співвітчизників. І говорити про це, шукати рішення — нормально, правильно, обов'язково».

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль зазначив, що без достатнього фокуса на психічному здоров'ї нації ми матимемо значне навантаження на медичну, соціальну, освітню системи, охорону правопорядку.

«Держава буде драйвером і координатором створення нової системи надання послуг у галузі психічного здоров'я. Послуг, що надаватимуть оперативно, ефективно, без бюрократії, бо психологічний стан людини впливає на нашу стійкість перед викликами. Вистоймо, подолаємо труднощі та відбудуємо Україну — сильну державу, головне багатство якої — здорові й талановиті люди», — сказав Прем'єр-міністр.

Тож проєкт «На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні», який втілює Міжнародна організація праці, а фінансує Євросоюз, — логічна ланка в ланцюжку програми.

Директор ЦПМСД «Центральний» у Рівному Олег Шрам (на фото ліворуч): «Стресостійкість медиків — необхідна умова нашої перемоги»

«Саме за таку працю виступають і профспілки як найчисленніша громадська організація. Питання постає в повному обсязі вже сьогодні, коли Україна — кандидат на членство в ЄС. Відповідність стандартів у царині легальної та задекларованої праці європейським — необхідна умова, так би мовити, наше домашнє завдання на цьому шляху», — вважає голова Федерації профспілок області Микола Шершун.

Віднині всі медики рівненського «Центрального» можуть психологічно відновитися через роботу із психологом, якого вводять у штат закладу. У всьому буде дотримано принципу конфіденційності — це ще одна умова проєкту.

Попередньо ініціативна група попросила членів колективу оцінити свій рівень стресу та емоцій анонімно. І стало зрозуміло, що люди потребують, наприклад, окремої кімнати для психологічного розвантаження. Її облаштування теж передбачає проєкт. А ще онлайн і офлайн сесії, тренінги, роботу в групах. Усе для того, щоб запобігти емоційному та професійному вигоранню, навчити надавати психологічну допомогу самим собі. Щоб згодом масштабувати ці навички на інші професійні аудиторії, створивши так званий ефект снігової кулі. Психоемоційний стан впливає на наш коефіцієнт корисної дії, а для відбудови країни маємо поєднати фі-

зичне, соматичне, психологічне і духовне здоров'я.

...І медсестри на самокатах

До речі, рівненські медики — лідери не лише в управлінні власними емоціями. Вони навчилися нести позитив іншим навіть у нинішніх надскладних умовах. У центральній міській лікарні вже облаштували ціле підземне містечко на 5 тисяч квадратних метрів завдовжки... кілометр. Його довжелезні коридори сполучають усі корпуси, що дає змогу надавати тут невідкладну допомогу, навіть оперувати пацієнтів. Є операційна, перев'язувальна, доступ до кисню, ШВЛ та 42 ліжка. А ще душові, санвузли, гардеробна. На укріпті не витрачено жодної бюджетної копійки — усе зробили коштом благодійників.

«Загалом тут уміщається майже тисяча людей. Ми це перевірили під час останнього масованого обстрілу України. Тоді сюди спустилося 95 відсотків персоналу та пацієнтів, і місця вистачило всім. І коли розумієш, що ти бодай у відносній безпеці, рівень стресостійкості не знижується, а бажання допомагати людям зростає».

Стійкість до викликів часу й наша мудрість принесуть перемогу і над собою, й над рашизмом», — підсумовує головний лікар ЦМЛІ кандидат медичних наук Євген Кучерук. Він обіцяє купити сестричкам самокати для зручності пересування підземним містечком і для гарного настрою.

Бійці профілактичної системи

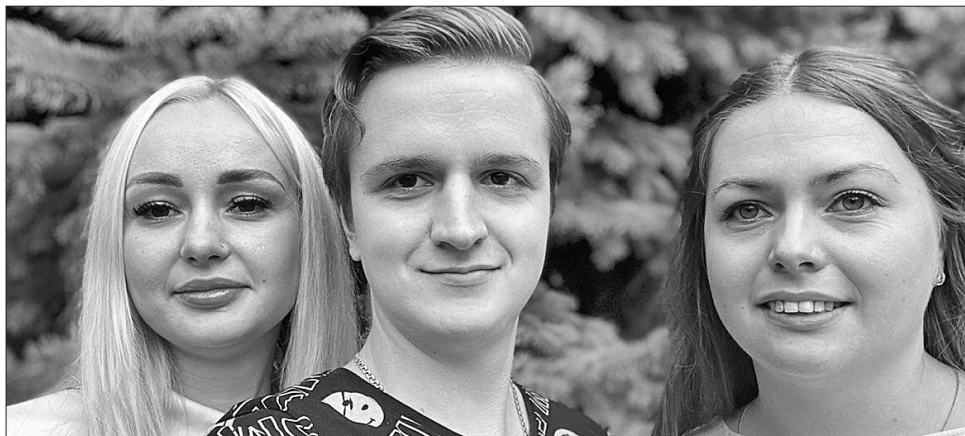
АКТУАЛЬНО. Серед випускників Полтавського державного медичного університету дедалі більше охочих стати лікарями-епідеміологами

Валентин ШАПОВАЛ,
лікар-епідеміолог
Полтавського
обласного центру
контролю
та профілактики
хвороб,
заслужений лікар
України,
для «Урядового кур'єра»

Приємна новина: цього-річ одразу троє випускників Полтавського медуніверситету Анна Альошина, Аліна Приходько та Євгеній Онда проходять інтернатуру лікарями-епідеміологами на базі Полтавського обласного центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України, який очолює фахівець у цій галузі Андрій Хайлов. Торік до нас приєдналася лише одна лікарка-епідеміолог Анна Огир.

«Мені ця професія до душі»

Лікарка-інтерн полтавська Анна Альошина пішла в медицину тому, що народилася в сім'ї лікарів, з дитинства мріяла продовжити справу батьків. Навчаючись у медуніверситеті, зробила вибір саме профілактики захворювань, бо

Цьогорічні випускники Полтавського державного медуніверситету (зліва направо) Анна Альошина, Євгеній Онда та Аліна Приходько — майбутні лікарі-епідеміологи, які знають специфіку роботи і будуть вірними обраному фаху

вважає це дуже важливим: краще зберегти і підтримати власне здоров'я, ніж потім постійно лікуватися. В Аліни Приходько, яка родом із міста Пирятин, батьки педагоги. Вона довго не могла обрати майбутню професію, яка б відповідала її характеру і прагненням й давала моральне задоволення. Після вагань і роздумів зрозуміла, що хоче стати лікаркою, бо це найбагатіша професія у світі. Коли настав час визначитися з фаховою спеціалізацією, вирішила стати лікарем-епідеміологом, адже епідеміологія нині затре-

бувана. Аліна впевнена, що саме на цій роботі зможе самореалізуватися й використати свої здібності й талант із користю для держави. «Мені ця професія до душі, і я все зроблю, щоб стати в ній професіоналом», — каже дівчина. Зі слів майбутнього лікаря-епідеміолога криворізьця Євгенія Онди, він теж іще з дитинства мріяв про цю професію, хоч ніхто з рідних не працював у системі охорони здоров'я.

«Із вибором спеціалізації було складно, тому що під час навчання у вищі з'являлося дедалі більше нових інтересів. Майже

наприкінці шостого курсу збагнув, що всі ці інтереси об'єднує одна спільна мета: бажання допомагати людям. А як епідеміолог, запобігаючи поширенню інфекцій, можу реалізувати це повною мірою».

У колективі обласного центру контролю та профілактики хвороб молоді перспективні поповнення радо зустріли. Щодня фахівці закладу діляться багатим досвідом роботи в галузі, допомагають освоювати спеціальне обладнання й технології проведення лабораторних досліджень. Підказують, на що звернути увагу передов-

сім. А їхні підопічні, наче губка, всотують знання й уміння наставників, освоюють програми інфекційної безпеки та інфекційного контролю, вчать запобігати поширенню інфекційних захворювань, розслідувати причини виникнення їхніх спалахів.

Молодь має знати

Їм розповідають, як організовувати вакцинопрофілактику, підтримувати постійний зв'язок із населенням, проводити санітарно-освітні та інші відповідні заходи. Щоб працювати лікарем-епідеміологом, треба не тільки бути професіоналом у цій справі, а й володіти навичками. Останніми роками до спеціалістів-епідеміологів вимоги висувують навіть більші, ніж у часи існування повноцінної державної санітарно-епідеміологічної служби. Нині кожен працівник цієї галузі медицини повинен користуватися сучасними методами досліджень, новітніми науковими розробками, зокрема закордонними, вміти створити епідеміологічне поняття про хвороби. А опановуючи все передове закордонне, треба послуговуватися

найкращими вітчизняними галузевими напрацюваннями. Багато треба знати і вміти сучасним лікарям-епідеміологам, які часто контактують з агресивним санітарно-епідемічним середовищем. Можливо, саме тому так мало охочих працювати в цій галузі. Троє інтернів у держустанові — це дуже добре, але цього мало, щоб омолодити всі колективи профілактичної системи охорони здоров'я.

Епідеміологічна служба чекає, що 2023 року прийдуть для проходження інтернатури вдвічі більше випускників Полтавського державного медуніверситету. Молодь повинна знати, що держава, суспільство, система охорони здоров'я МОЗ України мають велику потребу в різнопланових медичних працівниках цього профілю: лікарях-епідеміологах, вірусологах, санітарних лікарях, дезінфекціоністах, токсикологах, бактеріологах, паразитологах тощо. З огляду на бойові події, міграційні процеси, щоденні стреси, погіршення санітарно-епідеміологічної обстановки державний інтерес та затребуваність таких спеціалістів збережеться і в майбутньому.

ДОКУМЕНТИ

[illegible]

